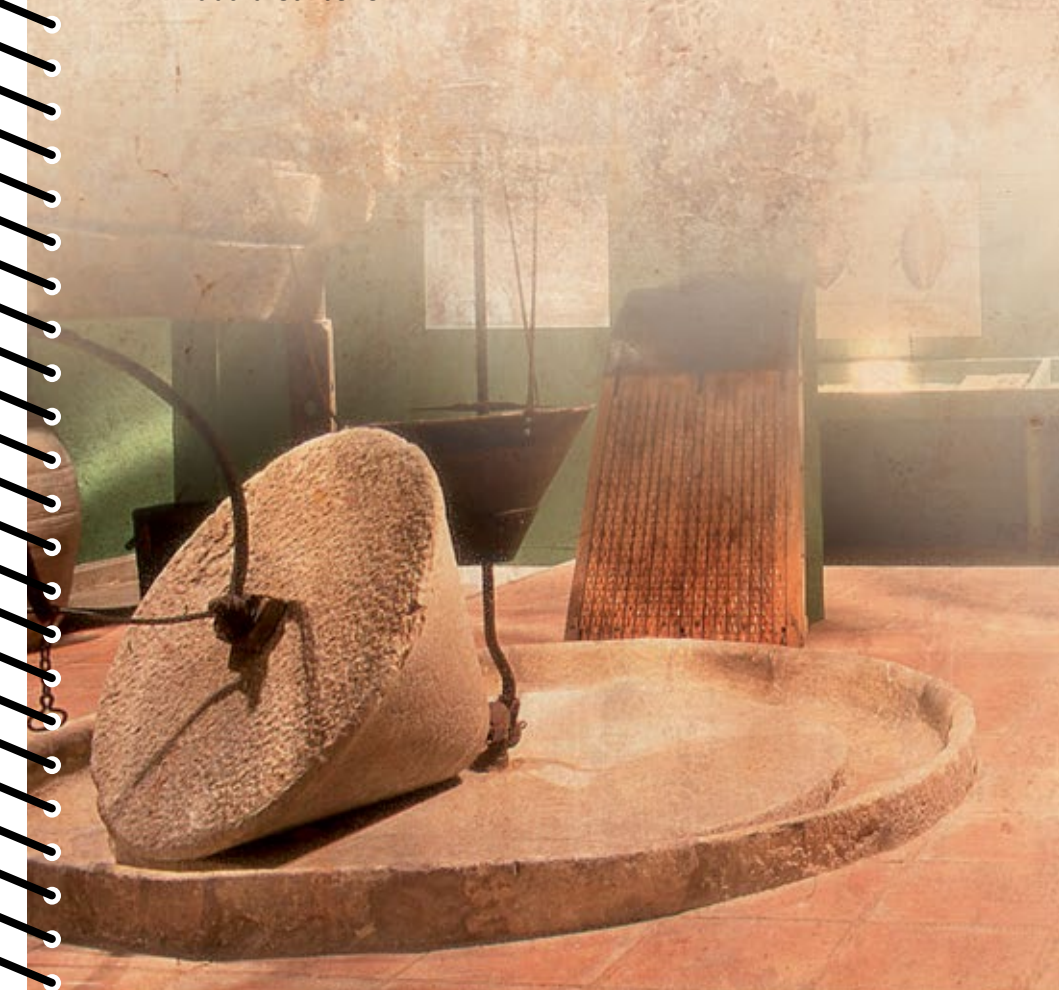

*«Cal conèixer
i entendre el
passat,
per a poder
evolucionar.»*

Eudald Carbonell

MUSEU DE REUS. PERSPECTIVES DE FUTUR

Museu de Reus

VIURE I DESCOBRIR EL PATRIMONI

El Museu de Reus és una institució que d'ençà la seva creació, l'any 1934, treballa per la conservació del patrimoni material, el coneixement i la difusió de la història de la ciutat de Reus i el seu entorn comarcal. És un museu de territori que, a partir de la interpretació del llegat del passat, vol ser un referent d'identitat per a la ciutadania, mostrar la trajectòria i l'evolució de la societat reusenca, els seus personatges més representatius, les creacions artístiques i les fites més significatives que han forjat la personalitat de la ciutat.

El Museu de Reus té la seva seu a l'edifici històric de l'antic Banc d'Espanya, al raval de Santa Anna, amb la voluntat de creixement vers els edificis adjacents, de propietat municipal. El Museu de Reus disposa d'altres equipaments, com l'espai de la plaça de la Llibertat, el Centre de la Imatge al Mas Iglésies —dedicat a les gestions arxivístiques dels fons fotogràfic i cinematogràfic de la ciutat— i d'altres edificis d'interès històric, com la bòbila de Sugranyes. Un conjunt destinat al coneixement i a ser un recurs per al turisme cultural.

Nova etapa

PERSPECTIVES DE FUTUR

PLANTA BAIXA DEL MUSEU, ABANS DE LA REFORMA

PLANTA BAIXA DEL MUSEU, REFORMADA EL 2013

Avui, les institucions museístiques han de proporcionar elements diferenciadors, singulars i atractius. La seva visita ha de convertir-se en una experiència única i recomanable.

Han de ser espais per a preservar coneixements i, al mateix temps, crear memòria i identitat. Passejant pel Museu, els reusencs s'han de sentir emmirallats i orgullosos de ser-ho, a més d'oferir elements de reflexió del nostre passat i present, per a millorar el futur.

Volem actualitzar i modernitzar el Museu, tot proveint-lo d'unes instal·lacions dignes i d'exposicions amb discursos museogràfics actuals, didàctics i dinàmics. La voluntat del Museu de Reus és aconseguir ser un referent patrimonial del territori. Amb aquest objectiu i amb molta il·lusió, ens hem marcat diverses fases de reforma que només poden ser possible amb la col·laboració de tots.

EL PROJECTE: FASES DE REFORMA

- 01** Reforma de les sales d'exposicions temporals ✓
(Finalitzada l'abril del 2013)
- 02** Reforma de l'exposició permanent de prehistòria i món antic, i de l'espai d'homenatge a Salvador Vilaseca
- 03** Reforma de l'exposició permanent de la història de Reus, segles XII - XVIII
- 04** Reforma de l'exposició permanent de la història de Reus, segles XIX - XXI
- 05** Reforma de la caixa forta de l'antic Banc d'Espanya
- 06** Ampliació amb els edificis adjacents

El projecte

REFORMA FASE 2

SALVADOR VILASECA, 1968

CÈRVOLA GRAVADA EN UNA PLAQUETA,
PROCEDENT DE L'ERMITA DE SANT GREGORI. FALSET

POSADA EN VALOR DE LES COL·LECCIONS DE PREHISTÒRIA I MÓN ANTIC, I ESPAI D'HOMENATGE A SALVADOR VILASECA

Reus deu el seu Museu a Salvador Vilaseca i Anguera (1896-1975). Metge i prehistoriador, aconseguí de reunir al llarg de la seva vida una col·lecció importantíssima de materials arqueològics, etnogràfics i emblemàtics de la història de la ciutat de Reus.

L'any 1934 creà el primer Museu de Reus a l'antic edifici modernista Prim-Rull. El 1961 fou ampliat i es traslladà als baixos de l'edifici de la plaça de la Llibertat. Vilaseca en fou l'ànima i el director fins a la seva mort, el 1974.

La seva col·lecció particular de materials paleontològics i arqueològics (fòssils, eines, ornaments, ceràmiques...), representatius de totes les cultures prehistòriques, protohistòriques i antigues, s'instal·là el 1984 a l'edifici de l'antic Banc d'Espanya, al raval de Santa Anna.

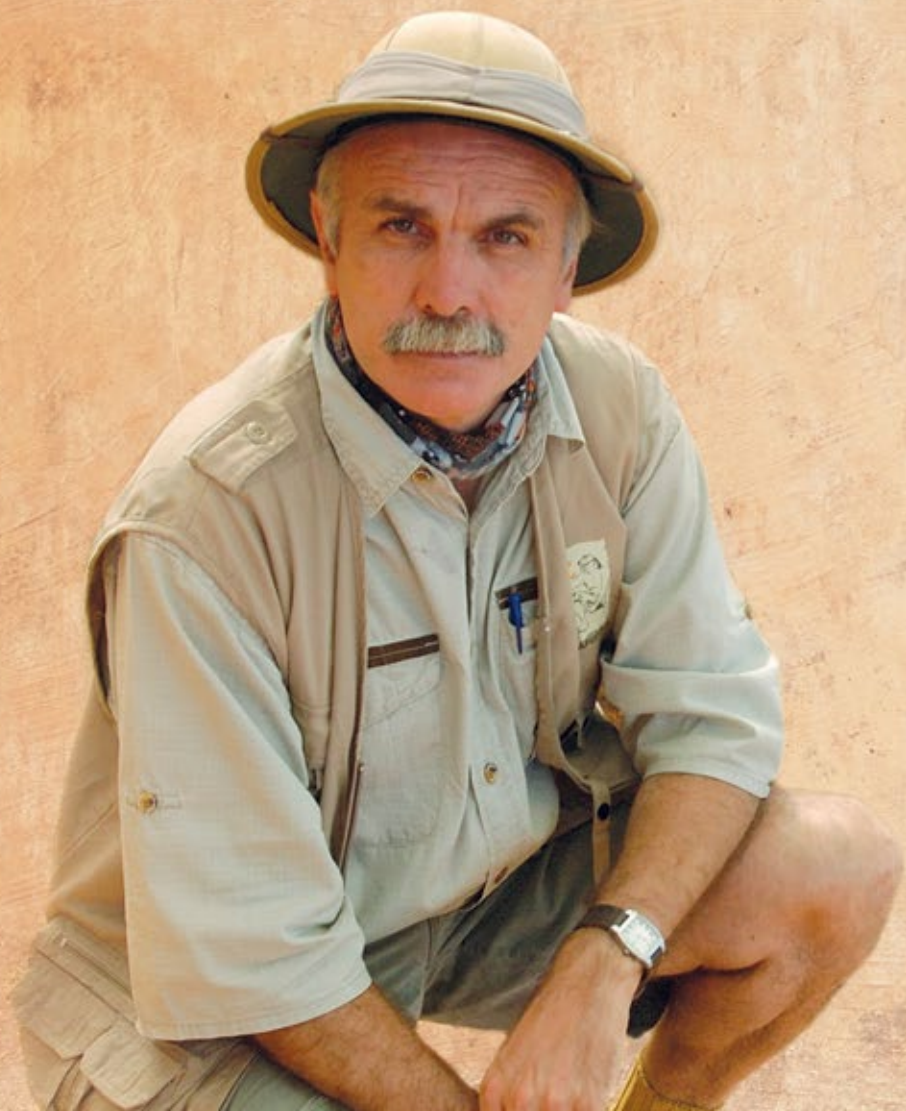
El Museu de Reus no existiria pas sense la figura del doctor Salvador Vilaseca; per aquesta raó cal retre-li un homenatge, i es proposa que el Museu disposi d'un espai permanent que doni a conèixer la seva obra, donant la benvinguda als visitants.

OBJECTIUS MUSEOGRÀFICS

- Fer saber l'obra de Salvador Vilaseca
- Conèixer els orígens de les col·leccions del Museu
- Sensibilitzar el visitant de la importància de la recollida del patrimoni
- Donar a conèixer l'evolució humana
- Oferir elements de reflexió

**Institut Català de Paleoecologia
Humana i Evolució Social**

El projecte

REFORMA FASE 2

SOBRE L'IPHES

Per a portar a terme el discurs museogràfic de prehistòria es compta amb la col·laboració de l'**Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social** (IPHES), dirigit pel professor Eudald Carbonell, un institut transdisciplinar de Recerca Avançada en les Ciències de la Terra i de la Vida que promou la socialització del coneixement en aquests camps i projecta els seus resultats a una investigació social de caràcter evolucionista.

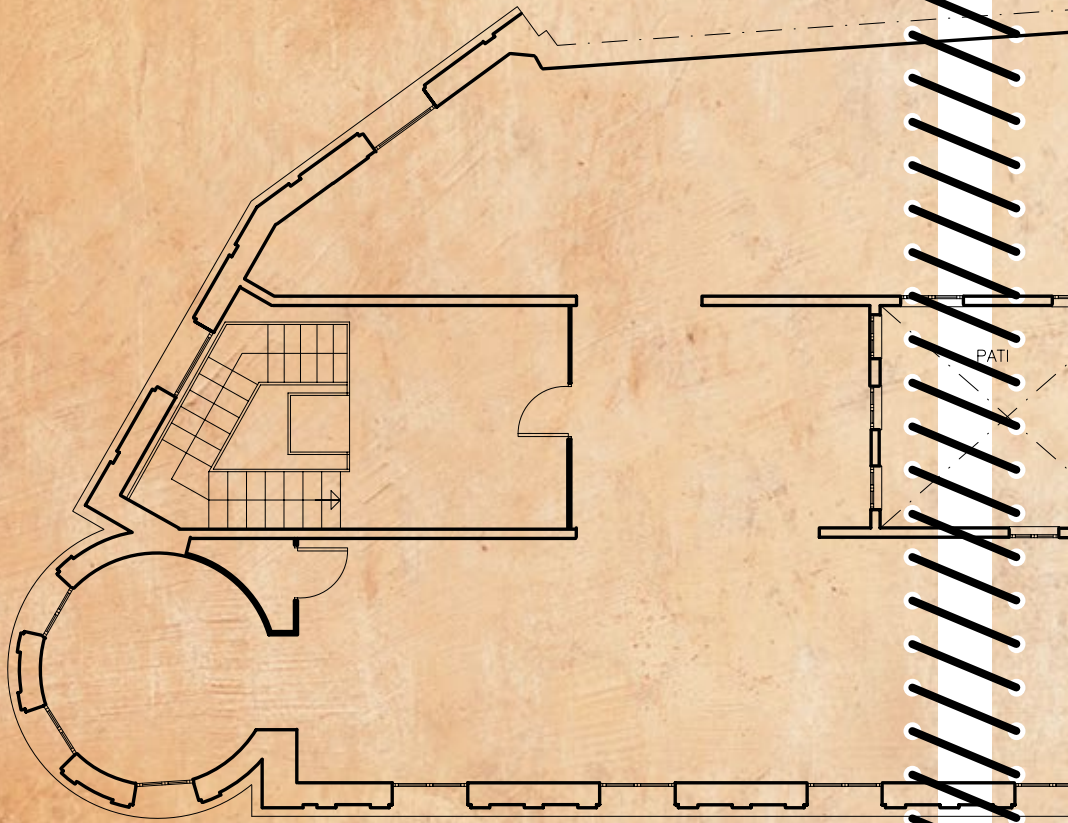
A més a més de les excavacions més conegudes dels investigadors de l'IPHES a la Sierra de Atapuerca (Burgos) i a l'abric Romaní (Capellades), també han portat i porten a terme diverses intervencions arqueològiques en jaciments prehistòrics situats a la nostra demarcació. Una de les localitzacions excavades i estudiades pels arqueòlegs i paleontòlegs de l'IPHES els darrers anys, amb resultats científics excel·lents, és la del barranc de la Boella, al límit dels termes de Reus i la Canonja, on han estat localitzades i recuperades restes de fauna quaternària i d'indústria lítica antròpica d'entre cinc-cents mil i un milió d'anys d'antiguitat.

MOSTRA D'UN PROJECTE REALITZAT PER L'IPHES

El projecte

REFORMA FASE 2

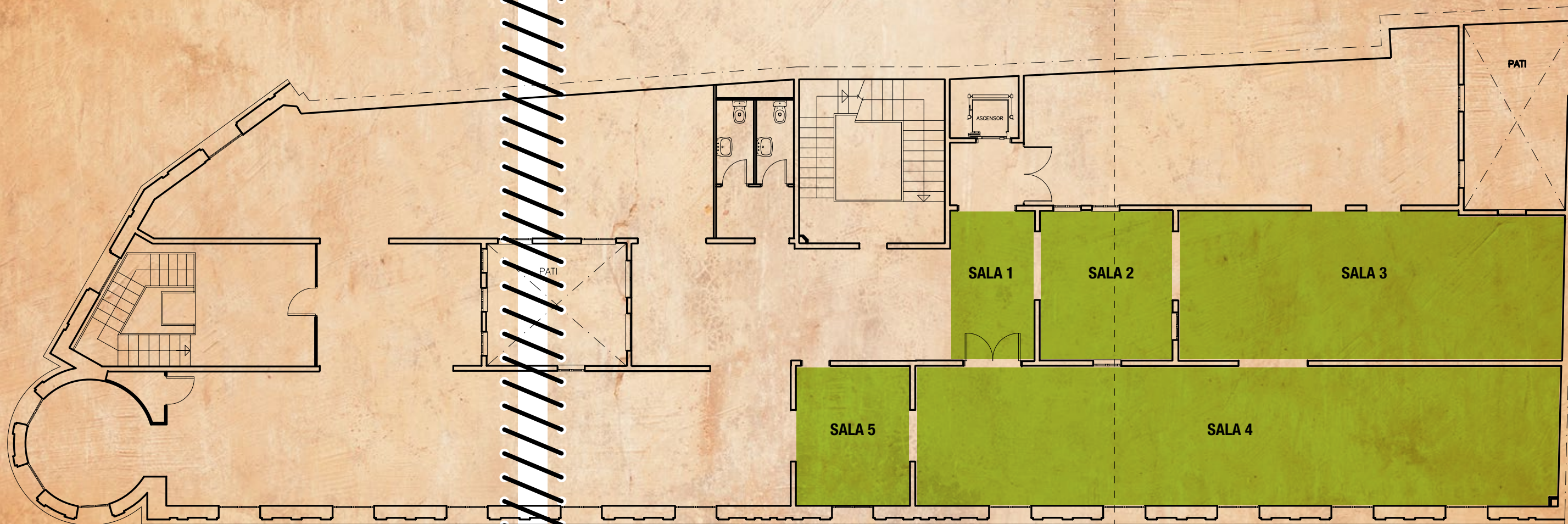
SALA 5

ESPAI SALVADOR VILASECA

Espai dedicat a la figura del primer i el més important prehistoriador de les nostres contrades, el reusenc Salvador Vilaseca i Anguera (1896-1975), que s'inicià en el món de la prehistòria a partir de la pràctica excursionista i dels seus primers estudis universitaris de ciències naturals i geologia. Tot i que es dedicà professionalment a la medicina, recixí ben aviat en la investigació arqueològica dels nostres avantpassats més antics, tasca a la qual dedicà majoritàriament el seu temps de lleure, amb una constància i una competència tan exemplars que el feren mereixedor del reconeixement pràcticament unànim dels representants més importants d'aquesta especialitat científica, tant al nostre país com arreu del món.

OBJECTIUS MUSEOGRÀFICS

- Crear un equipament suggeridor i didàctic, capaç de fer que l'usuari rebi i aprengui els continguts que es volen comunicar.
- Realitzar una museografia basada tant en l'observació del patrimoni com en la interacció i en la participació.
- Proporcionar les eines interpretatives necessàries per a facilitar la comprensió de l'evolució humana al territori de Reus des dels seus orígens fins a l'època clàssica.

SALA 5

ESPAI SALVADOR VILASECA

Espai dedicat a la figura del primer i el més important prehistoriador de les nostres contrades, el reusenc Salvador Vilaseca i Anguera (1896-1975), que s'inicià en el món de la prehistòria a partir de la pràctica excursionista i dels seus primers estudis universitaris de ciències naturals i geologia. Tot i que es dedicà professionalment a la medicina, reeixí ben aviat en la investigació arqueològica dels nostres avantpassats més antics, tasca a la qual dedicà majoritàriament el seu temps de lleure, amb una constància i una competència tan exemplars que el feren mereixedor del reconeixement pràcticament unànim dels representants més importants d'aquesta especialitat científica, tant al nostre país com arreu del món.

SALA 1

ORIGEN DEL PLANETA I EVOLUCIÓ DELS PRIMATS. AVANTPASSATS COMUNS

Aquest espai tractarà de l'origen de la terra i dels primers hominoïdeus, avantpassats comuns nostres i dels simis actuals. És a dir, de l'origen del planeta fins als primers homínids bípedes. S'hi donarà un relleu especial a dues espècies del miocè trobades a Catalunya, el *Pierolapithecus catalaunicus*, de fa uns 13 milions d'anys, i el *Driopithecus laietanus*, de fa uns 9,5 milions d'anys. En períodes geològics es tractaria de manera superficial la història de la Terra, fent més atenció al miocè, moment en què trobem els primats fòssils més antics de Catalunya.

SALA 3

PALEOLÍTIC

- Paleolític inferior. Les primeres eines
- Paleolític mitjà. La consciència del jo
- Paleolític superior. L'eclosió del símbol

SALA 2

ELS PRIMERS HOMÍNIDS. ELS PRIMERS BÍPEDES

Aquest espai tractarà dels primers bípedes, és a dir, de les primeres espècies conegudes ja dins de la nostra línia evolutiva. Geològicament s'hi tractarà principalment el pliocè, un període de fa entre 5 i 2,5 milions d'anys (encara que la majoria d'espècies de parantrops i alguna d'australopithec entren dins el pliocè inferior). Es centrarà a l'Àfrica, on fa uns 5 milions d'anys hi vivia l'*Ardipithecus ramidus*, considerat el primer bípede. Més coneguts són els posteriors australopithec i parantrops, ja homínids, però no dintre del gènere *Homo*. S'hi tractarà el bipedisme, causes, avantatges i protagonistes.

SALA 4

EPIPALEOLÍTIC / MESOLÍTIC

- El final del període glacial
- Sedentaris, agricultors i ramaders
- Calcolític. Els primers metal·lúrgics
- Edat del bronze
- Edat del ferro
- Cultura ibèrica. Prínceps, guerrers i artesans
- Època romana i tardoantiga

El projecte

REFORMA FASES 3 i 4

EXPOSICIÓ PERMANENT DE LA HISTÒRIA DE LA CIUTAT DES DEL SEGLE XII FINS EL SEGLE XXI

El Museu vol ser un espai de descoberta i coneixement de Reus, des dels seus orígens fins al present, amb un discurs rigorós en els continguts i atractiu en l'exposició que permeti als visitants una comprensió general de la trajectòria històrica de la que fou vila, avui ciutat, de Reus.

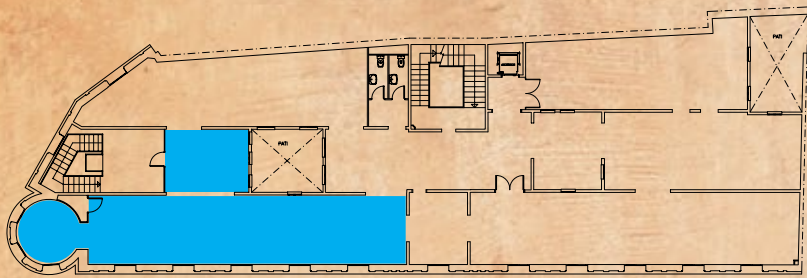
El Museu de Reus compta amb una col·lecció important d'objectes que reflecteixen diverses etapes de la història de la ciutat, des de peces amb un alt valor simbòlic fins a eines i estris que fan referència l'activitat productiva de la vila antiga i els seus artesans, el comerç, la industrialització, la vida quotidiana dels seus habitants, les seves creences i idees. Un fons que, conjuntament amb la documentació conservada a l'Arxiu Municipal, ens apropa a moments, fets i personatges cabdals del nostre passat.

PRIMERA PEDRA DEL CANAL DE REUS A SALOU (1805)

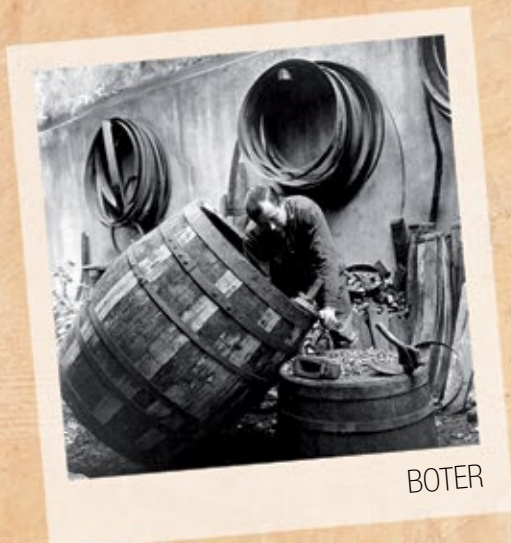

NATIVITAT. LLIBRE DEL COR DE LA PRIORAL DE SANT PERE (S. XVII)

PLANTA PRIMER PIS

ZONA D'ACTUACIÓ FASE 3

BOTER

ARMARI DEL GREMI DE BASTERS

El projecte

REFORMA FASE 3

OBJECTIUS MUSEOGRÀFICS

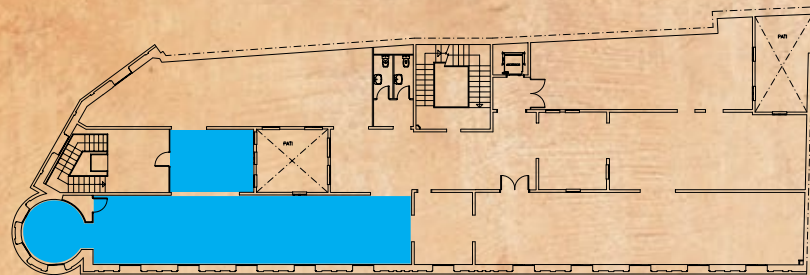
- Fer un recorregut del segle XII al XVIII, des de la creació del nucli reusenc fins a esdevenir la segona ciutat de Catalunya a finals del 1700.

L'objectiu d'aquesta sala és mostrar l'evolució de la vila reusenca, des de la seva aparició com a nucli de població, a mitjan segle XII, fins als grans canvis que suposarà la industrialització del segle XIX: una vila amb una vida gremial important i que té en el comerç —de la concessió reial del mercat a començaments del segle XIV, al Reus, París i Londres del tombant de 1800— l'eix del seu desenvolupament. Un moment en què la ciutat desplega, en tot el seu apogeu, el seguici de manifestacions festives que reproduïxen l'estructura d'una societat entre el poder civil, l'eclesiàstic i el gremial.

Un comerç que té en el port de Reus, ubicat al terme de Salou, un component cabdal. El mar, com a via de transport de mercaderies, però també com a font de perill d'atacs enemics, explica, a bastament, des de la mateixa ubicació de la vila reusenca fins al seu creixement com a potència comercial. L'intent de construcció d'un canal que comuniqui el nucli urbà amb el port de Salou, a començaments del segle XIX, representa la culminació d'aquesta relació, que es transformarà de forma radical quan, amb la industrialització i els canvis en els mitjans de transport, la costa esdevindrà, sobretot, un espai lúdic.

AIGUAMANIL.
ERMITA DEL ROSER (1771)

PLANTA PRIMER PIS

ZONA D'ACTUACIÓ FASE 3

BOTER

ARMARI DEL GREMI DE BASTERS

ESPAI 1

DE VILA A CIUTAT:
EL REUS PREINDUSTRIAL

- La formació de la vila
- El mercat
- La vila dins la muralla
- La senyoria. L'escut de Reus
- L'expansió gremial
- Epidèmies, guerres i sequera
- L'aiguarent
- Reus esdevé ciutat
- Les solemnitats festives
- Reus, París i Londres

ESPAI 2

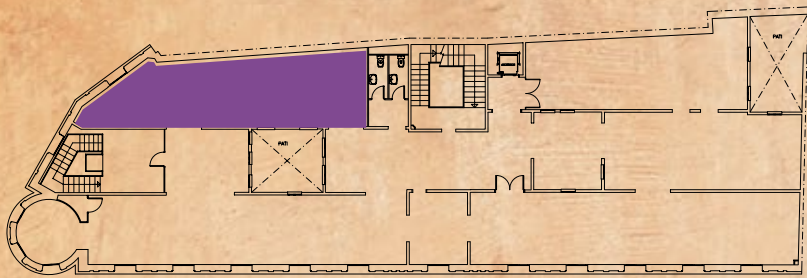
SALOU, EL PORT DE REUS
(espai de transició
cap a la fase següent)

MAPA DE REUS A SALOU

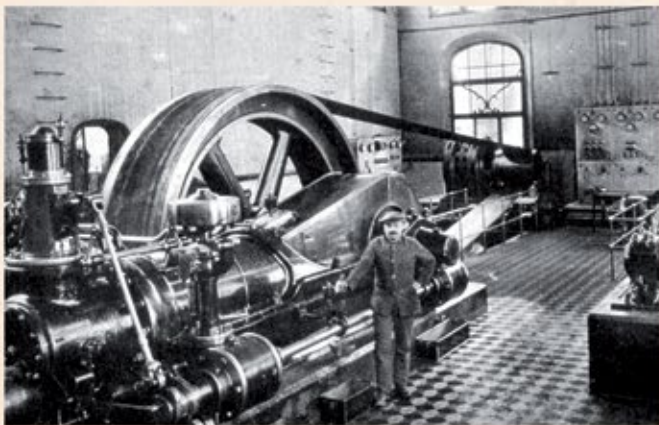

ALAMBÍ (S. XIX)

PLANTA PRIMER PIS

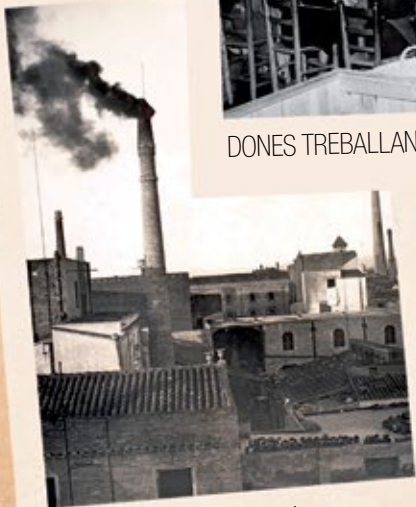
ZONA D'ACTUACIÓ FASE 4

VAPOR NOU. SALA DE MÀQUINES

DONES TREBALLANT EN UNA EMPRESA DE FRUITS SECS

XEMENEIA INDUSTRIAL

El projecte

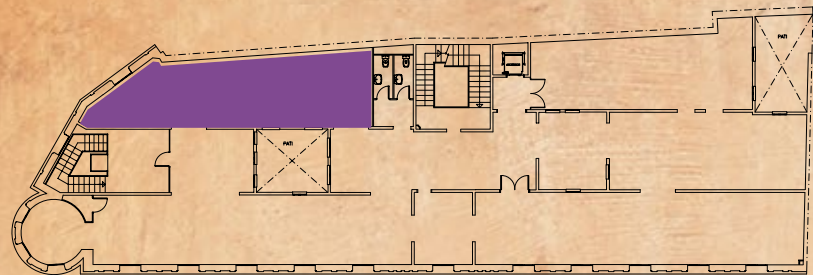
OBJECTIUS MUSEOGRÀFICS

- Explicar la ciutat dels segles XIX-XXI

Aquesta sala proposa un recorregut en el temps, des de l'inici de la industrialització fins a l'actualitat, un període que s'inicia amb la transformació radical del model econòmic i de les formes de producció, que comporta, alhora, un canvi profund en l'estructura de la societat i en les mentalitats: per la mecanització de la indústria gràcies al vapor, per la millora en les comunicacions gràcies al ferrocarril, però també per la difusió de les idees.

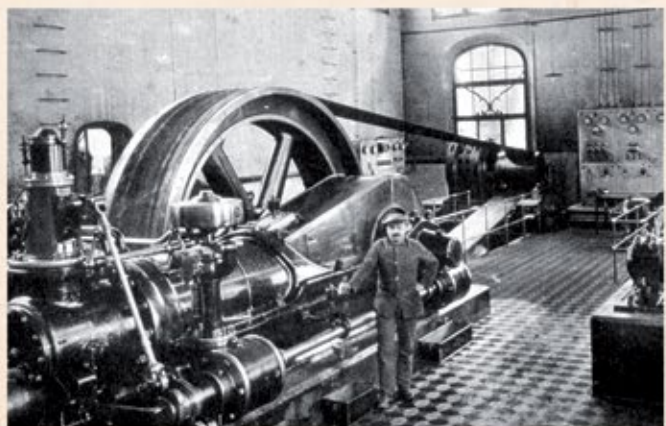
Els carnavales vuitcentistes són l'expressió d'un associacionisme que arrelarà amb força a la ciutat. Ideològicament, Reus és una ciutat pionera. Entre molts altres exemples, només cal recordar la instauració del matrimoni civil un parell d'anys abans que ho fes l'Estat. O bé, quant al desvetllament de la consciència nacional, la celebració de la festa de Sant Jordi. Destaca també la personalitat d'aquells reusencs notoris, no només els Prim, Fortuny i Gaudí, sinó també tots aquells que contribuïren, des del seu treball diari, a fer el Reus que avui coneixem.

La indústria tèxtil i la producció del vi prosperen al segle XIX, malgrat la crisi que marcarà l'entrada al segle XX, un moment en què Reus perdrà la seva condició de segona població del país però continua tenint una empenta considerable. Una ciutat on s'aixequen edificis modernistes singulars. La dictadura primoriverista, la II República, la guerra —durant la qual Reus pateix un centenar de bombardeigs— i la repressió franquista, marquen el tarannà reusenc durant la primera meitat del segle passat. El franquisme porta la ciutat a un llarg període gris, humanament i cultural. Malgrat això, la ciutat progressa gràcies a l'avicultura i creix demogràficament degut a una gran immigració provinent d'altres llocs de l'Estat. La fi del franquisme porta la societat a la democràcia, a la recuperació del carrer, manifestat, entre altres aspectes, en la recuperació de la festa popular.

PLANTA PRIMER PIS

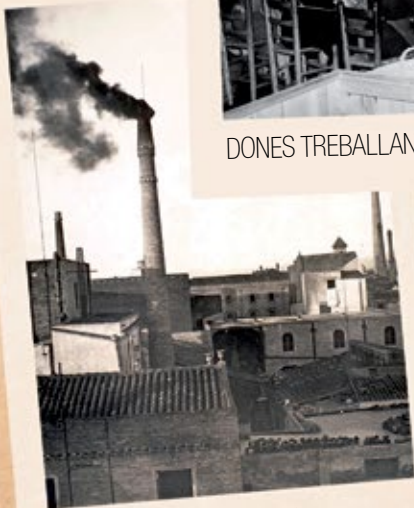
ZONA D'ACTUACIÓ FASE 4

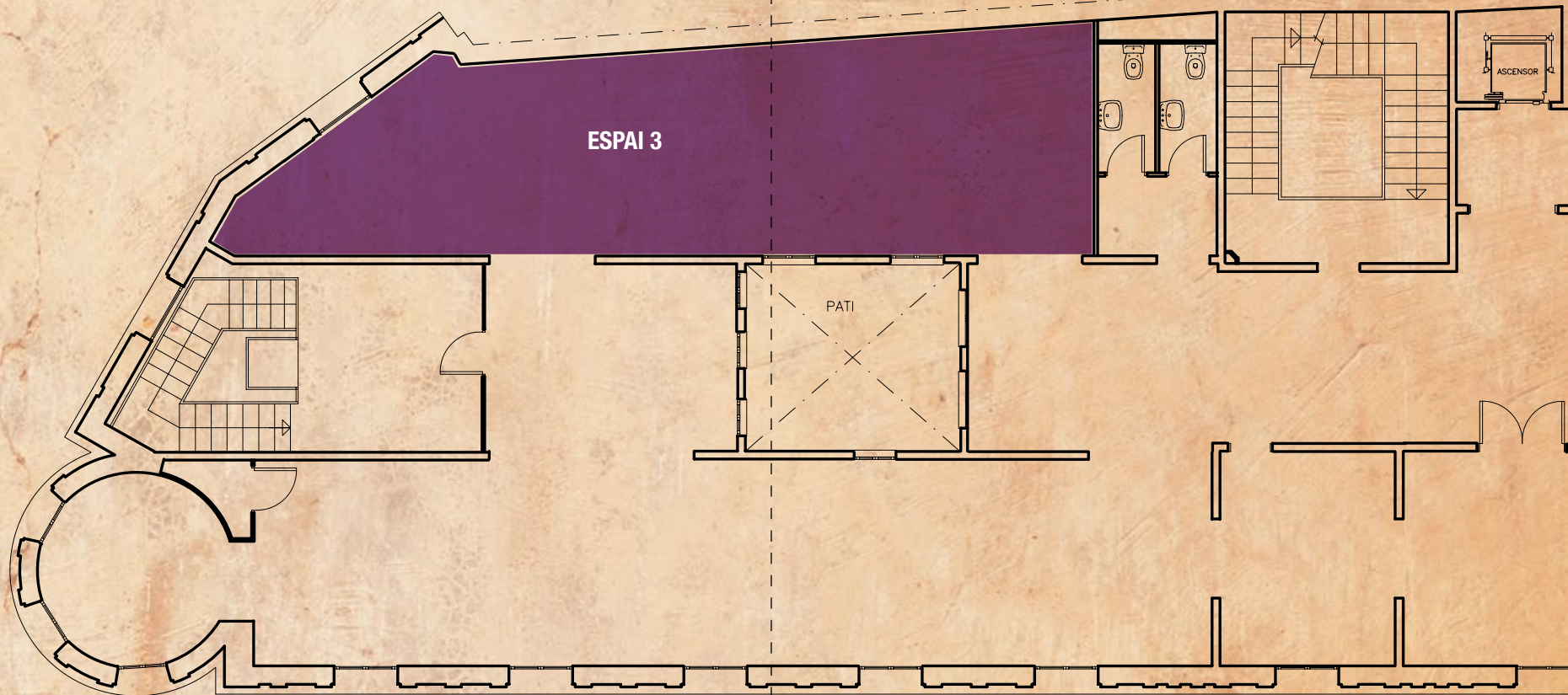
VAPOR NOU. SALA DE MÀQUINES

DONES TREBALLANT EN UNA EMPRESA DE FRUITS SECS

XEMENEIA INDUSTRIAL

ESPAI 3

EXPOSICIÓ PERMANENT DE LA HISTÒRIA DE LA CIUTAT, DEL SEGLE XIX AL XX: LA CIUTAT DEL PROGRÉS

- La indústria i el comerç
- Temps de conflictes
- L'arribada del ferrocarril
- El carnaval de Reus i les fires d'Octubre
- Setembre de 1868. El matrimoni civil
- Els fills de Reus
- La fil·loxera. La crisi al voltant de 1900
- Catalanisme i cultura
- Reus, ciutat màrtir
- Avellanes i gallines
- La recuperació del carrer

VISITA DEL PRESIDENT MACIÀ A REUS

FRANCO

FESTA MAJOR

El projecte

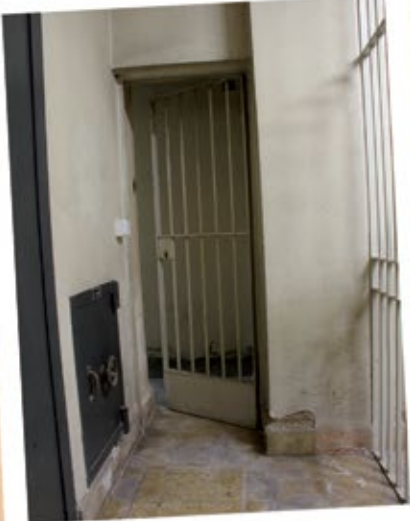
REFORMA FASE 5

CAIXA FORTA DEL SOTERRANI

PASSADÍS

ENTRADA

EL BANC D'ESPANYA. EL BANC DE REUS

La ubicació a la ciutat d'una seu del Banc d'Espanya, a començaments del segle XX, és un clar exponent de la importància del potencia econòmic reusenc. L'edifici, d'estil eclèctic i obra de l'arquitecte Pere Caselles, actual seu del Museu de Reus, conserva al soterrani la caixa forta original del banc. Un espai privilegiat on fer referència a l'activitat econòmica.

OBJECTIUS MUSEOGRÀFICS

- Posar en valor un espai singular
- Proporcionar al visitant una experiència en un escenari real
- Donar a conèixer una part de la història econòmica i del comerç
- Exposar la col·lecció de monedes i bitllets de Reus
- Explicar la trajectòria del Banc d'Espanya i del Banc de Reus

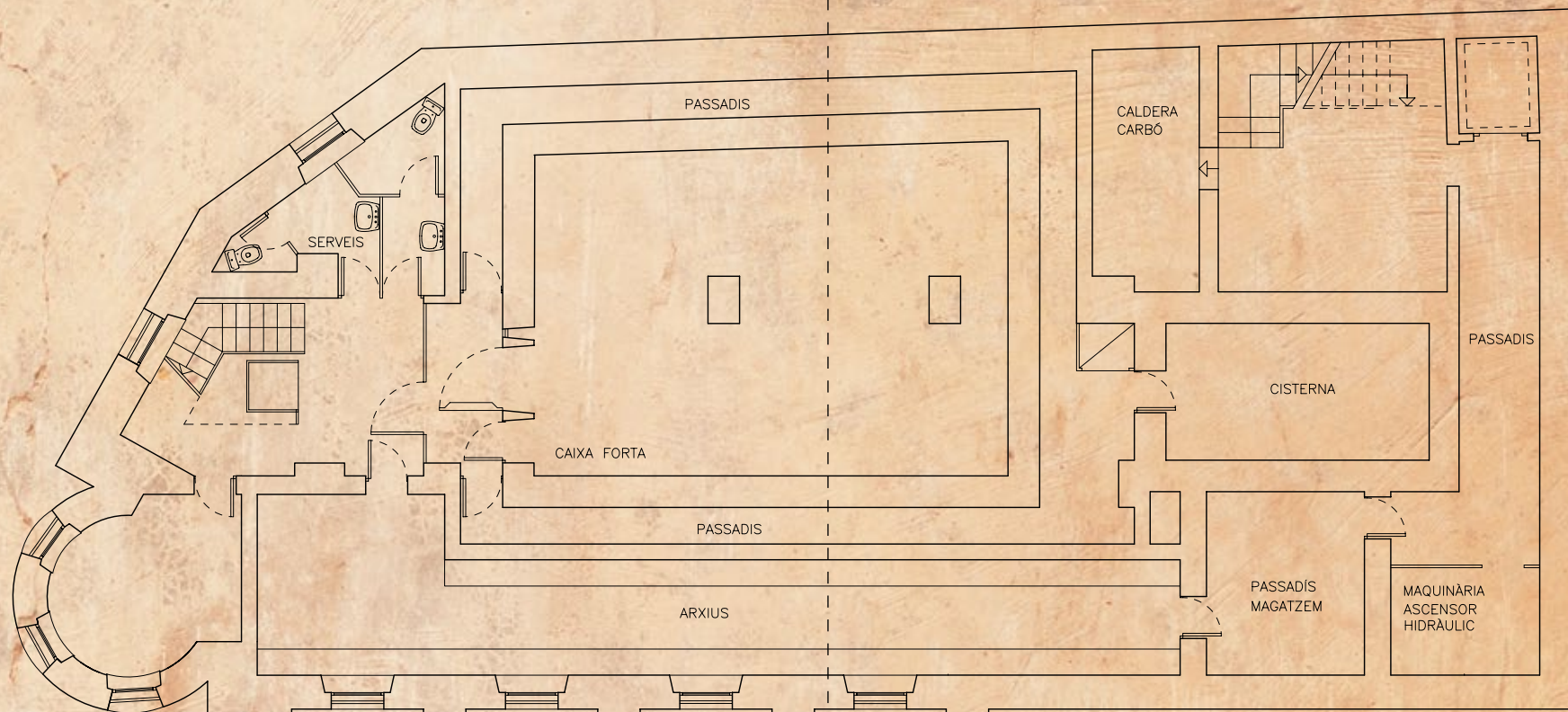
CAIXA FORTA DEL SOTERRANI

PASSADÍS

ENTRADA

PLANTA SOTERRANI

EL BANC DE REUS

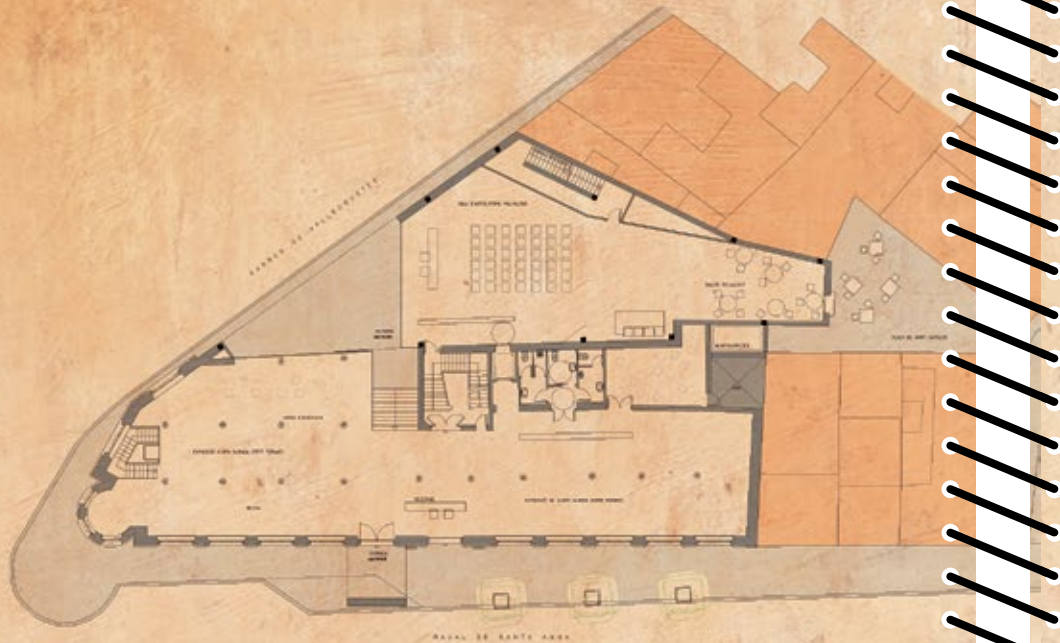
A la segona meitat del segle XIX, amb la construcció de noves carreteres i l'impuls que representà l'arribada del ferrocarril quant al transport de persones i mercaderies, el comerç reusenc experimentà una nova embranzida, alhora que apareixien noves indústries de producció tèxtil o de serveis. En aquest context d'efervescència econòmica, el 1862 es creà el Banc de Reus.

Aleshores, la llei permetia la creació de bancs locals d'emissió de paper moneda. Després de 1874, quan el Banc d'Espanya esdevingué l'únic emissor legal de diner, el Banc de Reus aconseguí de mantenir-se independent, convertint-se en una societat anònima de crèdit sota el nom de Banco de Reus de Descuentos y Préstamos. El 1920 esdevingué filial del Banc de Catalunya i, finalment, el 1935 fou absorbit pel Banco Hispano Colonial, desapareixent el nom de Banc de Reus.

El comerç ha estat el principal eix del desenvolupament de la ciutat des de la concessió reial del mercat, el 1310, fins a l'actualitat. Reus ha estat el centre comercial d'una àmplia àrea geogràfica, que abastà bona part de les comarques del sud de Catalunya i que es projectava a l'exterior a través del port de Salou, una potència exportadora que tingué el seu moment àlgid a la segona meitat del segle XVIII i el primer terç del segle XIX, etapa coneguda com la del «Reus, París i Londres».

El projecte

REFORMA FASE 6

VISTA DEL MUSEU DES DE LA PLAÇA DE CATALUNYA

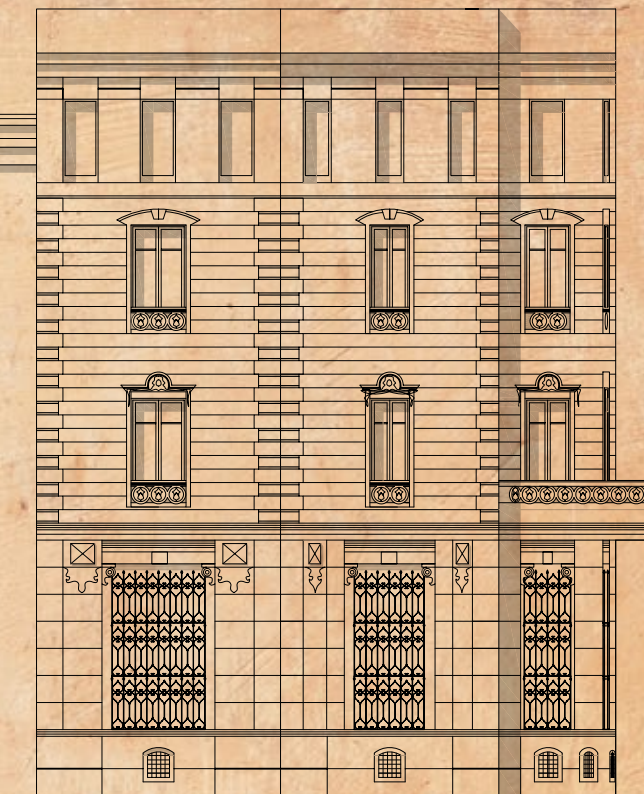
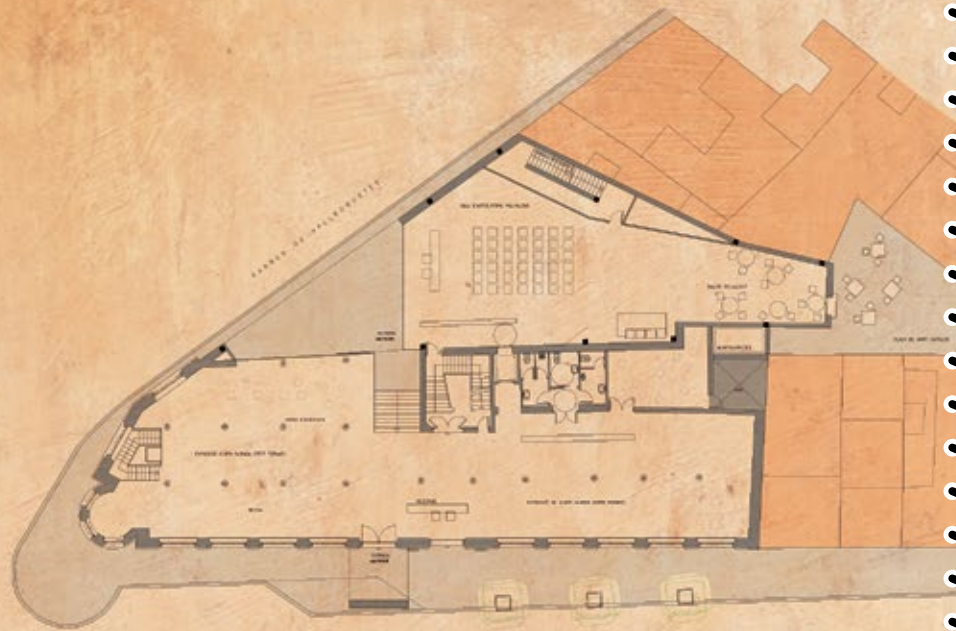
AMPLIACIÓ DE LES INSTAL·LACIONS

El Museu és un referent identitari que ha d'articular una part significativa de l'activitat cultural de la ciutat. Amb aquesta finalitat, cal que disposi d'unes instal·lacions atractives i funcionals per a acomplir la seva missió de manera eficaç i eficient.

Amb aquest objectiu, es proposa l'ampliació dels espais de la seu central del Museu de Reus, tot aprofitant l'immoble adjacent que dóna al carrer de Valloquetes, propietat des de fa anys de l'Ajuntament de Reus.

OBJECTIUS

- Disposar d'unes instal·lacions museístiques que dignifiquin la ciutat i esdevinguin un referent per a la ciutadania, alhora que augmentin l'oferta turística.
- Ampliar els espais d'exposició permanent per a comprendre el passat de la ciutat.
- Ampliar els espais d'exposicions temporals per tal desdevenir un espai dinàmic i un actiu cultural.
- Disposar d'espais adequats per a realitzar tot tipus d'activitats.
- Aconseguir espais que permetin un ús social de l'equipament.

ALÇAT NOVA FAÇANA

VISTA DEL MUSEU DES DE LA PLAÇA DE CATALUNYA

VISTA DEL MUSEU DES DEL CARRER VALLROQUETES

LES NOVES INSTAL·LACIONS

Els serveis d'arquitectura de l'Ajuntament de Reus elaboraren un projecte bàsic d'ampliació que dotaria al Museu de Reus d'espais suficients per a convertir-se en un centre cultural de referència on les activitats fossin constants.

- Porxo d'entrada per a acollir els grups
- Espai polivalent d'activitats a l'entrada
- Sala exposició de curta durada (petit format)
- Sala exposicions de llarga durada (gran format)
- Sala d'exposicions permanent
- Sala d'actes
- Taller d'ús didàctic polivalent
- Terrassa o espai d'exposició a l'aire lliure
- Bar / Restaurant
- Botiga

Patrocini

PROGRAMA DE PATROCINI

Avui, cal anar cap a museus àgils en la gestió i sostenibles econòmicament. A més del suport institucional, es fa necessari la cerca i generació de recursos propis. Cal crear entorns prou atractius per a trobar la implicació i el finançament del sector privat.

El programa de patrocini està destinat a totes aquelles entitats, públiques i privades, empreses i associacions que comparteixen, d'una manera o altra, els valors i beneficis del projecte de reforma del Museu de Reus.

MOTIVACIONS

- Afinitat temàtica, associació amb els valors exposats
- Participació en la preservació del patrimoni cultural i natural
- Contribució al desenvolupament territorial sostenible mitjançant la creació d'una oferta de turisme cultural de qualitat
- Relació amb els mitjans de comunicació
- Beneficis fiscals
- Promoció, notorietat, aproximació al públic
- Visibilitat comarcal

Contraprestacions

BENEFICIS

- Entrada gratuïta
- Nombre anual d'invitacions per a la visita
- Visites guiades exclusives
- Cessió d'instal·lacions per a actes corporatius
- Agraïment públic
- Presència del logotip en suports de difusió
- Publicitat en els espais físics del Museu
- Campanyes de publicitat anual

INSTITUT MUNICIPAL
DE MUSEUS
REUS